

tada radiaatoreid?

SVEN ARBET

Maja küttesüsteem on ühtne tervik, seepärast on soovitatav võtta radiaatorite väljavahetamine ette terves majas korraga.

maja küttesüsteemi tervikuna. Nii kütetekehade vahetamiseks kui ka süsteemi ümberehitamiseks peaks pöörduma projekterija-konsultandi poole.

Spetsialist peaks leidma lahenduse, kuidas ja milliste vastu teie kütetekeha vahetada, nii et küttesüsteem tervikuna ega naabrid kannatada ei saaks. Tal tuleks teha vastavad arvutused, leida vajalik küttepinna suurus, valida sobilik radiaator ning kontrollida, et selle kütetekeha vahetusega ei rikutaks süsteemi soojuslikku ja hüdraulilist tasakaalu.

Suur kogemustepagas, mida olemasolev jaganud ja kindlasti jagame edaspidigi, on selles valdkonnas meil hästi tuntud Rootsi firmal Tour & Andersson (TA).

Räägitakse ühetoru- ja kahetorusüsteemist. Esimesel juhul pidi isetegevuslik radiaatorite vahetus lausa keelatud olema.

Ühetorusüsteem tähendab seda, et radiaatorid on püstikus ühendatud järjestikku. Kõige tulisem küttevési läbib esimese korruse radiaatorid, seal antakse hulk soojust ära ja teisel korrusel on vesi radiaatorites juba natuke jahedam.

Et saada korterisse sama soojust mis esimesel korrusel, peab radiaator suurem olema. Ja ikka nii edasi kuni üles välja. Mida rohkem radiaatoreid

vesi läbi käib, seda rohkem see oma teekonnal jahtub ja seda suurem peab olema radiaatorite küttepind.

Sagedasem on isegi selline ühetorusüsteem, kus püstikus läheb kuum vesi kohe kõige ülemisele korrusele ja hakkab sealt allapoole tulema.

Kui nüüd viienda või eelmisel juhul esimese korruse korteri elanik vahetab radiaatori suurema vastu, alandab see teiste korruste radiaatorites voolava vee temperatuuri, mis põhjustab nende võimsuse vähenemist ja madalamat õhutemperatuuri toas.

See tähendab, et ühetorusüsteemis on naabrid omavahel väga seotud. Siin on matemaatika täpsem ja vähimigi üle kontrollimata ja läbi arutamata muudatus süsteemis võib tekitada probleeme.

Kas kahetorusüsteem on n-ö lollikindlam?

Kahetorusüsteemi puhul on korteri kütetekeha ühendatud püstiku torudega paralleelselt ja maja kõikides radiaatorites voolab ühesuguse temperatuuriga vesi.

Igast radiaatorist voolab läbi kindel veehulk ning tuppantav soojust ei sõltu sellest, mis alumine või ülemine naaber oma radiaatoritega ette võtnud on, vaid eelkõige sellest, kui hästi on küttesüsteem tasakaalustatud ja kui hästi töötab katlamaja.

Kuid olete ikkagi seisukohal, et radiaatorite isetegevuslik vahetus on üldjuhul ebasoovitav tegevus?

Igal juhul soovitatakse kaasata radiaatorite vahetuse spetsialisti. Rangelt võttes saab ka ühetorusüsteemi ümber ehitada ning muuta radiaatorid reguleeritavaks. Selles osas on välja pakutud mitmeid lahendusi, mida edukalt on juurutanud üks Euroopa juhtivamaid radiaatoriventiliide valmistajaid – Saksa firma Heimeier.

Kuid arvestada tuleb sellega, et üldjuhul kaasneb ühetorusüsteemi ümberehitamisega reguleeritavaks kogu küttesüsteemi ümberhäälestamise vajadus. See on kompleksne ettevõtmine ning radiaatorite vahetamisel ühes toas või korteris tuleks hoolikalt kaaluda kõiki plusse ja miinuseid. Seetõttu on sedalaadi ümberehitust soovitatav ette võtta terves majas korraga.

Väidetakse, et malmradiaatorite enda eluiga on pikk, aga nad koguvad endasse aastate jooksul sadet, mis vähendab soojajuhtivust.

Malmradiaator on väga suure veevõimega ja töötab tõepoolest kui mudapüüdur. Kuid see, kas ja kui palju sadet malmradiaatoritesse koguneb, oleneb ikkagi konkreetse küttevee kvaliteedist. Et see hakkaks radiaatori efektiivsust mõjutama, peab vee kvaliteet ikka väga kehv olema.

Tundub, et olete igati radiaatorite vahetamise vastu. Küsin teistpidi: millal tuleks radiaator välja vahetada?

Malmradiaatoreid saab koos torustikuga või ka eraldi, pärast seinalt maha võtmist, läbi pesta. Kui torustikud on amortiseerunud, võib majas need välja vahetada ja vanad malmradiaatorid alles jätta. Seejuures tuleks ikkagi tellida küttesüsteemi projekt ja lasta spetsialistil nende suurused üle kontrollida. Elu näitab paraku seda, et olemasolevad radiaatorid ei ole alati piisavad, tagamaks toas vajalikku õhutemperatuuri.

Malmradiaatorites pole korrosiooni, küll sööb korrosioon ära plekkradiaatorite seinad. Radiaatorite vahetuse peale tuleb mõelda eelkõige tehniliste probleemide korral või kui on plaanis välja vahetada kogu küttesüsteem.

KAJA PRÜGI